ଧୃଷ୍ଟକେତୁଶ୍ଚେକିତାନଃ କାଶିରାଜଶ୍ଚ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ୍ ।
ପୁରୁଜିତ୍କୁନ୍ତିଭୋଜଶ୍ଚ ଶୈବ୍ୟଶ୍ଚ ନରପୁଙ୍ଗବଃ ॥

ସକାଳ

ଯୁବ ମାନସିକତାରେ ସାଧୁ ସନ୍ଥ

ବୟସ ବଢିବା ସହ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ଧ୍ରୁବ, ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଅପରପକ୍ଷରେ ନାସ୍ତିକବାଦ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଆସିଛି ଯୁବ ମାନସିକତା । ୪୦ ପ୍ରତିଶତ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଧନ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁ ନଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଅତ୍ୟାଧୁନିକତାର ସ୍ପର୍ଶ ସେମାନଙ୍କୁ ନାସ୍ତିବାଦ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଉଛି । ଅନେକ ଅଭିଭାବକ ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ନାସ୍ତିଭାବେ ଗଢିତୋଳୁଛନ୍ତି । ସାଧୁ, ସନ୍ଥଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟ ବହୁଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ଯୁବ ସାମଜକୁ । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ସାଧୁ, ସନ୍ଥ, ଗଡମ୍ୟାନ ଓ ରାଜନୀତିରେ ଏକ ଅଂଶ ଭାବେ ଧର୍ମକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଥିଲା । ସେଥିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଯୁବ ମାନସିକତାରେ ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଗଡମ୍ୟାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିତୃଷ୍ଣାକୁ ନେଇ । ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଜୀବନ ଶୈଳି ସହ ଜଡିତ ଶିଶୁମାନେ ଏବେ ବିସ୍ମୟ ପ୍ରକାଶ କଲେଣି । କେଉଁଥିପାଇଁ ପଥରକୁ ପୂଜା କରାଯାଉଛି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି ଅନେକ । ସୁପରମ୍ୟାନ, ଶକ୍ତିମାନର ଆଦର୍ଶ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ଧ୍ରୁବ, ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚରିତ୍ର ସେଭଳି ସେମାନଙ୍କର ମନରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରୁନାହିଁ । ଅଭିଭାବକ ପିଲାଙ୍କ ଚାହିଁବା ମୁତାବକ ପୋଷାକ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗଇ ଦେଉଛନ୍ତି । କେବେବି କୌଣସି ଅଭିଭାବକ ଏଥିରେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁନାହାନ୍ତି । ଯୁଗକୁ ଚାହିଁ ପୋଷାକ ବ୍ୟବହାରର ଶୈଳୀ ମଧ୍ୟ ବଦଳିଛି । ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ପୂଜାପାଠ କରିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ସେମାନେ ଏଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତି, ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁଥିବା ଯୁବସମାଜ ପାଇଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନାର ମାନେ କିଛି ନଥିବା ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ଆଧୁନିକା ମହିଳା ପରିବାରର ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ବାଧ୍ୟବାଧକତାରେ ପୂଜା ପାଠକୁ ଆପଣେଇ ନେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନାସ୍ତିକବାଦ ସେମାନଙ୍କ ମନ ଭିତରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉନାହିଁ । ଭାରତ ପରି ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନାର ଦେଶରେ ଅନେକ ଅଭିଭାବକ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମରୁ ଈଶ୍ୱର ନଥିବା ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଭିତରକୁ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ମା ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ୍ ପିତାଙ୍କ ଔରସରୁ ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା ସନ୍ତାନ କେଉଁ ଧର୍ମ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବ ଚିନ୍ତା କରି ନ ପାରି ନାସ୍ତିକ ହେବା ମଧ୍ୟ ଉଦାହରଣ ରହିଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପଚରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ନିହିତ ରହୁଥିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲାଣି । ଧର୍ମାନ୍ତୀକରଣ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇପଡିଛି । ଭବିଷ୍ୟତରେ କଣ ହେବ ସେକଥା କାହାର ବି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ନେଇ ଚାଲିଛି ସାମାଜିକ ଚଳଣି । ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ବିଳାସବ୍ୟସନ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଡିଛି । ଯୁବ ସମାଜ ଧିରେ ଧିରେ ନିଜକୁ ସୁହାଇବା ଭଳି ପନ୍ଥା ବାଛିନେଉଛନ୍ତି । ଯୁବକ ଯୁବତୀଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ଚେତନା ହ୍ରାସ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ପ୍ରେମ ବିବାହ ହେଉ ବା ଭଲ ପାଇବା ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱର ନାସ୍ତିକବାଦକୁ ହିଁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଛି । ପରିବାରର କିଛି ସଦସ୍ୟ ଧର୍ମ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଯୁବ ମାନସିକତା ଉପରେ ଆଦୌ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ପାରୁନାହିଁ । ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡାହୋଇ ରହୁଛନ୍ତି । ଯୁବକ ଯୁବତୀ । ଜୋତା ଖୋଲିବାକୁ ପଡିବ କହି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି । ଏହା ଏବେ ପ୍ରାୟ ଯୁବକ ଯୁବତୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ଥିରେ ଥିରେ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ସମସ୍ତେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଢାଞ୍ଚାରେ ଜିଇଁବାକୁ ପସନ୍ଦ କଲେଣି । ଏହାର ଅଧିକ ପ୍ରଭାବ ପଡୁଛି ପିଲା ଓ ଯୁବକ ଯୁବତୀଙ୍କ ଉପରେ । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକରେ ପ୍ରାର୍ତନା ଓ ଧାର୍ମିକଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉନାହିଁ । ୨୦ରୁ ୨୫ ବର୍ଷ ତଳେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରାର୍ଥନର ଶ୍ରେଣୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସବୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଭାଗ ନେଉଥିଲେ । ଏବେ ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶ୍ରେଣୀ କଣ ବୋଲି ପଚାରୁଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକମାନେ ଏଥିନେଇ ବିବ୍ରତ ହେବା ଲକ୍ଷ କରାଯାଉନାହିଁ । ଚିରାଚରିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ଯାଉଛନ୍ତି । ପରିବାର ଗୁଡିକରେ ବୟସ୍କମାନେ ସକାଳ ଓ ସଞ୍ଜରେ ପୂଜାପାଠରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିବା ସମୟରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ ହେବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ । ଯେଉଁ ସମୟରେ ପୂଜାଅର୍ଚ୍ଚନା କରାଯିବା ନେଇ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ସେ ସମୟ ଏବେ ମର୍ଣ୍ଣିଂୱାର୍କ ଓ ହୋଟେଲ, ପାର୍କରେ ବିତୁଛି । ନାସ୍ତିକ ମନୋଭାବ ଯେ ଏବେ ଦେଖାଯାଉଛି ତାହା କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗରୁ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା । ସବୁ ସମୟରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବାଦ ପ୍ରତିଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ଅନେକଙ୍କର ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଓ ଚାରବାକଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ନାସ୍ତିକବାଦ । ଜାତି ଧର୍ମ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଚାଲେଞ୍ଜ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିଶେଷଭାବେ ନାସ୍ତିକବାଦକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି । ଭରସା ରଖୁନାହାନ୍ତି ଧର୍ମ ଉପରେ । ବିବାହ ଆଦି ଉତ୍ସବରେ ମନ୍ତ୍ରଧ୍ୱନି ଏବଂ ମନ୍ଦିରରେ ଥିବା ନଗ୍ନ ଚିତ୍ରକୁ ଅନେକ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଜୀବନ ଧାରଣ ନାସ୍ତିକବାଦ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହେଉଥିବା ମତ ଦିଅନ୍ତି ଅନେକ । ଏହାର ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ବଢାଇବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ବୋଲି ପୂଜାପାଠ ମନ୍ଦିର, ମସଜିଦ୍ ଉପରେ ଆସ୍ଥାନ ଥିବା ଲୋକମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଆନ୍ତି । ୧୯୦୨-୧୯୭୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋରା ଜାତି ଓ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ବିରୋଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ । ଗୋରାଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏହି ନାସ୍ତିକ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା ।

ମାନବ ସେବାରେ ଦୂରଦର୍ଶନ

ବିପିନ ବିହାରୀ ମହାନ୍ତି
ଜଟଣୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା
ମୋ: ୯୯୩୮୩୪୪୧୩୮

ଜଗତୀକରଣ ପ୍ରକିୟାରେ ବିଶ୍ୱ ଏବେ ସଙ୍କୋଚିତ ହୋଇଯାଇଛି ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶ୍ୱ ଏକ ପରିବାର ପାଲଟି ଯାଇଛି। ଏହି ପାରିବାରିକ କାରଣରୁ ଆମ ପାଇଁ ଅନେକ କିଛି ସହଜ, ସରଳ ଏବଂ ସୁଗମ ହୋଇପାରିଛି । ଏ ସବୁର ମୂଳ କାରଣ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସଂପ୍ରତି ପହଂଚିଥିବା ପରିବହନ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁଲଭତା। ତେବେ ସାଂପ୍ରତିକ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଶ୍ୱ ବାସୀଙ୍କୁ ସନ୍ନିକଟ କରାଇବା ତଥା ପରସ୍ପରକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ନିଜର ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଇବା, ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ କରିଛି।

ପରସ୍ପରକୁ ନିକଟତର କରାଇବାର ବୁଝିବାର ଏବଂ ବୁଝାଇବାର ମାଧ୍ୟମକୁ କୁହନ୍ତି ଗଣମାଧ୍ୟମ। ଗଣମାଧ୍ୟମ କୌଣସି ଦେଶର ଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭ। ଗଣମାଧ୍ୟମ କହିଲେ ସମ୍ବାଦ, ଗ୍ରହଣ, ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପରିବେଷଣକୁ ବୁଝାଏ। ଆମେ ଜାଣିଥିବା ଏବଂ ପଢୁଥିବା ଖବର କାଗଜ , ଆକାଶ ବାଣୀ , ପତ୍ରପତ୍ରିକା, ପ୍ରାଚୀରପତ୍ର , ପାଲା, ଦାସକାଠିଆ, ନାଚ, ଥିଏଟର, ସିନେମା . . . . .ଚକୁଳିଆ ପଣ୍ଡା ଗୀତ ଏବଂ ଜାନୁଘଣ୍ଟିଆର ବାଣୀ ଅଥବା ପୁରାଣ କାହାଣୀ ଏସବୁ ଗଣମାଧ୍ୟର ଡାଳ ପତ୍ର ସଦୃଶ । ତେବେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହାକୁ ଉକ୍ତି ବାଚକ, ଲିଖିତ, ଶ୍ରୁତି ବାଚକ, ଦର୍ଶନ ସୂଚକ , ତଥା ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଏହି ପ୍ରକାର ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ।

ଦୂରଦର୍ଶନ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟର ମାଧ୍ୟମ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ସମୟରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣା ବା କାହାଣୀ ମାନ ଦେଖିହୁଏ ଏବଂ ଶୁଣି ହୁଏ। ମହାଭାରତରୁ ଜାଣିଛୁ ଅନ୍ଧ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ସଂଜୟ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାଲିଥିବା ଯୁଦ୍ଧର ବିବରଣୀ ଯୋଜନ ଯୋଜନ ଦୂରରେ ରହି ଶୁଣାଉ ଥିଲେ। ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ଦୂରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ। ଏହା କେତେ ଦୂର ଦିବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ତାହା ଆମ ଚିନ୍ତାର ବାହାରେ ଅଥଚ- ଆମେ ଆଜି ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରୁନାହୁଁ କାରଣ ଆମେ ସଂଜୟଙ୍କୁ ଟପି ଯାଇଛୁ।

ଦୂରଦର୍ଶନ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ। ଏହା ବିଶ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ତାର ବାସ୍ତବ କାହାଣୀ ଯାହା ତତ୍କ୍ଷଣିକ ଘଟି ଚାଲିଛି ସେଗୁଡିକ ଆମକୁ ଦେଖାଇଥାଏ ଏବଂ ଶୁଣାଇଥାଏ। ଏହା ଗଣମାଧ୍ୟମର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସଂବାଦ ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରଘଟକାରୀ ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ଯାହା ଆମ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି କୋଣରେ ଘଟିଯାଉଥିବା ଦୃଶ୍ୟ ବା କାହାଣୀକୁ ଆମ ଘରେ ବସି ଦେଖି ପାରୁଛୁ ଏବଂ ତାର ଅଂଶୀଦାର ହୋଇପାରୁଛୁ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଆମର ସ୍ୱାଧୀନ ଭାଷଣକୁ ବା ଭାବକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରୁଛି ଏହା ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ସଂସ୍କୃତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାନା ବିଭିନ୍ନତା ମାଧ୍ୟମରେ ଏକତାର ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ପୃଥିବୀରେ ଜଗତିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟାର ଉତ୍ପତ୍ତି , ଗତି, ଏବଂ ସମାଧାନର ସୂତ୍ର ବାହାର କରିବାରେ ସହାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରୁଛୁ। ବିଶେଷ କରି ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି, ନିରାପତ୍ତା, ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଗତି ସାମାଜିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବର ବିନିମୟ ପାଇଁ ଏହା ବିଶେଷ ସହାୟକ ହେଉଛି। ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଶିଶୁ ଠାରୁ ବୃଦ୍ଧଯାଏଁ କିଏ ଯେ ଉପଲବ୍ଧି ନକରୁଛି, ତାହା ଅସ୍ୱୀକାର କରିହେବ ନାହିଁ।

ଆମ ପାଇଁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅତୁଳନୀୟ। ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଜାତିସଂଘର ସାଧାରଣ ସଭାଦ୍ୱାରା ୧୯୯୬ ଡିସେମ୍ବର ୨୧ ତାରିଖରେ ଦୂରଦର୍ଶନ ଦିବସ ପାଳାନାର୍ଥେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା। ସେବେଠୁ ବିଶ୍ୱ ଦୂରଦର୍ଶନ ଦିବସ ପାଳିତ ହୋଇଆସୁଅଛି। ଏହା ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଗଣମାଧ୍ୟମ । ଏହା ସାରା ବିଶ୍ୱକୁ ସଂକୋଚିତ କରିବାରେ ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଏ ବିଶ୍ୱର ଏକ ଅଂଶୀଦାର ଭାବେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଇଛି। କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ ଲଣ୍ଠନ ବତୀଟିଏ ଯେପରି ଗୁରୁତ୍ୱ ହରାଇଥାଏ , ସେହିପରି ସଂପ୍ରତ୍ତିକ ଦୂରଦର୍ଶନ ବା ଟିଭି କାରଣରୁ ଆକାଶ ବାଣୀ ଯିଏ ଏକଦା ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲା ସିଏ ମଉଳି ଗଲାଣି । ଅନେକଙ୍କ ଘରେ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ଆଉ କେହି କିଣନ୍ତି ନାହିଁ କେହି ସିନେମା, ନାଚ, ଥିଏଟର ଇତ୍ୟାଦି ମନୋରଂଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ ଖେଳ ପଡିଆରେ କେହି କ୍ରିକେଟ ବା ଫୁଟବଲ ବା କବାଡି ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ। ମହାକାଶଯାନର ଉତ୍ତୋଳନ ବା କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣାର ଚାକ୍ଷୁଷ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ କେହି ଦଉଡି ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ। ସେ ସବୁ ଆମ ହାତପାଆନ୍ତିରେ ଆମରି ପାଖରେ ଯଦି ଟିଭିଟିଏ ଅଛି ପଂହଚିଯାଉଛି। ଜୀବନର ଏମିତି କିଛି ଖୋଜିବା ବି ଲୋଡିବା କଥାନାହିଁ ଯାହା ଦୂରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ପାଇନଥାଉ । ଏ ସମସ୍ତ କଥାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଜାତିସଂଘ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ୨୧ ନଭେମ୍ବରକୁ 'ବିଶ୍ୱ ଦୂରଦର୍ଶନ ଦିବସ' ରୂପେ ପାଳନ କରିବା ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ।

ଜୀବନର ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଙ୍ଗଦାନ

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର
ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ,
କଟକ, ମୋ: ୯୪୩୭୦୫୧୯୫୭

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର

ଅଙ୍ଗଦାନ ଏପରି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି (ମୃତ ଓ ଜୀବିତ) ଠାରୁ ସୁସ୍ଥ ଅଙ୍ଗ ଏବଂ ଟିସୁକୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରେ ରୋପଣ କରାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ଶରୀରରୁ ୫୦ ଜଣ ରୋଗୀ ଉପକୃତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ଯକୃତ, ବୃକକ୍, ହୃଦୟ, ଅଗ୍ନ୍ୟାଶୟ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ କରିବାର ସୁବିଧା ରହିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଇଣ୍ଟେଷ୍ଟାଇନ୍, ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍, ତ୍ୱଚା, ଅସ୍ଥି ଏବଂ ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜା ଓ ଆଖି ଆଦି ମଧ ଦାନ କରାଯାଏ । ଅଙ୍ଗଦାନ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗଦାନ ଏବଂ ଟିସୁ ଦାନ । ଅଙ୍ଗଦାନ ଅଧୀନରେ ବୃକକ୍, ଯକୃତ, ହୃତ୍‌ପିଣ୍ଡ, ଅନ୍ତ୍ର, ଅଗ୍ନ୍ୟାଶୟ, ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ଆଦି ଦାନ କରାଯାଏ । ଟିସୁ ଦାନରେ ରହିଛି ଆଖି, ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜା ଏବଂ ତ୍ୱଚା ।

ଅଧିକାଂଶ ଅଙ୍ଗ ମନୁଷ୍ୟର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଦାନ କରାଯାଏ । କିଛି ଅଙ୍ଗ ଏବଂ ଟିସୁ ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ମଧ ଦାନ କରାଯାଇପାରେ । ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସାଧାରଣ ଅଙ୍ଗ ହେଉଛି ବୃକକ୍ । କାରଣ ଦାନ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ବୃକକ୍ ସହ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ବଞ୍ଚିପାରେ । ମୃତ ଶରୀରର ବୃକକ୍ ଅପେକ୍ଷା ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ବୃକକ୍ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ଅଧିକ ସଫଳ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ । ଭାରତରେ ହେଉଥିବା ଅଧିକାଂଶ ବୃକକ୍ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ଜୀବିତ ଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ହିଁ ମିଳେ । ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ଏବଂ ଯକୃତ ମଧ ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାନ କରିପାରିବେ । ଆଖି ସମେତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ହିଁ ଦାନ କରାଯାଏ । ଘରେ ହେଉଥିବା ସାଧାରଣ ମୃତ୍ୟୁ ମାମଲାରେ କେବଳ ଆଖି ଦାନ କରାଯାଇପାରେ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରେନ୍ ଡେଡ୍ ଘୋଷିତ ହେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଭେଣ୍ଟିଲେଟର ବା ଲାଇଫ୍ ସର୍ପୋଟ ସିଷ୍ଟମରେ ରଖାଯାଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ଶରୀରରୁ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରିହୁଏ । ସାଧାରଣ ମୃତ୍ୟୁରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ କାମ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦିଏ । ତାହାର ହୃଦ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ, ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାଳନ ଅଟକିଯାଏ । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଖିକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ ଅନାବଶ୍ୟକ ହୋଇଯାଏ । ରକ୍ତ କୋଷ ନଥିବାରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କିଛି ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଖି ଉପରେ କୌଣସି ଫରକ୍ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ବ୍ରେନ୍ ଡେଥ୍ ଏପରି ମୃତ୍ୟୁ ଯେଉଁଥିରେ କୌଣସି କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟର ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଆଘାତ ଦୁର୍ଘଟଣା, ବ୍ରେନ୍ ଟ୍ୟୁମର କିମ୍ବା ଷ୍ଟ୍ରୋକ୍ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ରୋଗୀଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥାଏ, ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ବାକି ଅଙ୍ଗ ଠିକ୍ ଭାବରେ କାମ କରୁଥାଏ । ଅନେକ ଲୋକ କୋମା ଏବଂ ବ୍ରେନ୍ ଡେଥ୍ ସମାନ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୋମାରେ ଥିବା ରୋଗୀ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିପାରେ । କିନ୍ତୁ ବ୍ରେନ୍ ଡ଼େଥ୍‌ରେ ଜୀବନର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥାଏ । ବ୍ରେନ୍ ଡେଥ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଖିକୁ ଛାଡ଼ି ବାକି ସବୁ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ । ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଙ୍ଗଦାନ କରିପାରିବେ । ବୟସ ସହ ଏହାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ନବଜାତ ଶିଶୁ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୯୦ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ସଫଳ ହୁଏ । ଅଙ୍ଗଦାନ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହୋଇଥିଲେ ଏଥିପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମାଆବାପାଙ୍କ ଅନୁମତି ନେବା ଜରୁରୀ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ବ୍ରେନ୍ ଡ଼େଥ୍ ହୋଇଯାଏ ଡାକ୍ତର ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଣ୍ଟିଲେଟରରେ ରଖନ୍ତି । ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ୟାନେଲ ଏହା ଘୋଷଣା କରନ୍ତି । ଏହାର ଆଉ କିଛି ସମୟ ପରେ ପୁଣି ଥରେ ବ୍ରେନ୍ ଡେଥ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଏ । ଏହାପରେ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ଏବଂ କାନୁନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଶରୀରରୁ ଅଙ୍ଗ ବାହାର କରାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଶରୀରକୁ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବାରେ ଚିରାଯାଏ ।

ଅଙ୍ଗ ବାହାର କରିବା ସମୟରେ ଶରୀରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନର ସହ ରଖାଯାଏ । ଅଙ୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ସାରିବା ପରେ ଏହାକୁ ସଫା କରି ପରିଜନଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରାୟ ୬-୭ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଯାଏ । ଅର୍ଗାନ୍ ଡୋନେସନ୍ ଆକ୍ଟ, ୧୯୯୪ର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ସୁବିଧା ଅଛି କେବଳ ସେହିଠାରେ ଅଙ୍ଗଦାନ କରିହେବ । ଏହା ଏକ କଷ୍ଟକର ନିୟମ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦୂରଦୂରାନ୍ତରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ଅଙ୍ଗଦାନ କରି ମହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଦେଖି ସରକାର ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ଏ ନିୟମରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ନୂଆ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ସୁବିଧା ନଥିଲେ ବି ସେଠାରେ ଆଇସିୟୁ ଥିଲେ ଅଙ୍ଗଦାନ କରିହେବ ।

ଏହା ଲାଗୁ ହେବା ପରେ ଅଙ୍ଗଦାନ ଆଉ ଦ୍ରୁତ ଓ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଙ୍ଗଦାନ ସହ ଜଡ଼ିତ ଆଇନ କଷ୍ଟକର ଥିବାରୁ ବର୍ଷରେ ମାତ୍ର ୫୦-୬୦ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ଅଙ୍ଗଦାନ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ଏସବୁ ଅଙ୍ଗକୁ ଶୀଘ୍ର ଏପରି ରୋଗୀଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ କରିଦିଅନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ଡାକ୍ତରଖାନା ପାଖରେ ଅର୍ଗାନ୍ ଡୋନେସନ୍‌ର ଏକ ୱେଟିଙ୍ଗ ଲିଷ୍ଟ ଥାଏ । ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ପାଇଁ ବ୍ଲଡ଼ ଗ୍ରୁପ୍ ମେଳକ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଟେଷ୍ଟ କରାଯାଏ । ଯକୃତ କଢ଼ା ଯିବାର ୬ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବୃକକ୍ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଓ ଆଖି ୩ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଲଗାଇ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦାତାଙ୍କ ଶରୀରରୁ କଢ଼ା ଯାଇଥିବା ଅଙ୍ଗ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ କରାଯାଏ ତା'ର କାମ କରିବା କ୍ଷମତା ଓ ସମ୍ଭାବନା ସେତେ ଅଧିକ ହୋଇଯାଏ ।

ନିଜ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଚକ୍ଷୁଦାନ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନେଇପାରିବେ, ଏହାର କୌଣସି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବୟସ ସୀମା ନାହିଁ । ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଖିଦାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଖିରେ ସମସ୍ୟା ଥିଲେ, ମଧୁମେହ ରୋଗୀ ହୋଇଥିଲେ ବି ଜଣେ ଚକ୍ଷୁଦାନ କରିପାରିବେ । ଏପରିକି ଅପ୍ଟିକାଲ ନର୍ଭ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୁସ୍ଥ କର୍ନିକା (କର୍ଣ୍ଣିଆ) ମଧ ଦାନ କରାଯାଇପାରିବ । କର୍ଣ୍ଣିଆରେ ରକ୍ତକୋଷ ନଥିବାରୁ ଏହା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପିତ ହୋଇପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ମେଳକ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଖି ଦାନ କରିବାକୁ ହୁଏ କିମ୍ବା ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଚକ୍ଷୁଦାନ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚକ୍ଷୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ଆପଣ ଯେଉଁ ଅଙ୍ଗଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବେ ।

ଏହାପରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ଡୋନର୍ କାର୍ଡ଼ ମିଳିବ । ଯଦି ଆପଣ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜ ପରିଜନଙ୍କୁ ନ ଜଣାନ୍ତି, ତେବେ ଏହାର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେମାନେ ହିଁ ଔପଚାରିକ ଭାବେ ଏହାକୁ ଦାନ କରିବେ । ପରିଜନ ଚାହିଁଲେ ଆପଣ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିନଥିଲେ ବି ଅଙ୍ଗଦାନ କରିପାରିବେ । ଆଖି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଙ୍ଗ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ କାହାକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏନି । କାରଣ କେବଳ ବ୍ରେନ୍ ଡେଥ୍ ଘୋଷିତ ହେବା ପରେ ଡାକ୍ତରମାନେ ଲାଇଫ୍ ସର୍ପୋଟ ସିଷ୍ଟମରେ ରଖିଲେ ହିଁ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଦାନ ହୋଇପାରିବ ।

ଅଙ୍ଗଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପରିଜନଙ୍କୁ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଙ୍ଗଦାନ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି । ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକଳନ ପରେ ହିଁ ଏପରି କରିବା ସମ୍ଭବ । ଆମ ଦେଶରେ ''ଦି ଟ୍ରାନ୍ସପ୍ଲାଣ୍ଟ ଅଫ୍ ହ୍ୟୁମାନ୍ ଅର୍ଗାନ୍ ଆକ୍ଟ-୧୯୯୪'' ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୁଏ। କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଙ୍ଗ କିଣାବିକା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ହେବ କେବଳ ତା'ର ପରିବାର, ପରିଜନ ଓ ନିକଟତମ ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ହିଁ ଅଙ୍ଗଦାନ କରିପାରିବେ । ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ହୁଏ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାତା-ପିତା, ପତି-ପତ୍ନୀ, ସନ୍ତାନ-ସନ୍ତତି, ଭାଇ-ଭଉଣୀ ଆଦି ସାମିଲ । ଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପଣ ପାଇଁ ଅଙ୍ଗଦାନ କରାଇବା ମଧ୍ୟ ବେଆଇନ ।

ସାଙ୍ଗରେ କଣ ନେଇକି ଯିବ ?

ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ଦାଶ

ଆମ ସମାଜରେ ମଣିଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ । ମଣିଷଙ୍କ ପାଖରେ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଜ୍ଞାନ ରହିଛି । ତାହା ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟ । ସୃଷ୍ଟିଇ ଅଛି, ସ୍ରଷ୍ଟା ନିଶ୍ଚୟ ଅଛନ୍ତି । ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ସ୍ରଷ୍ଟା ଭାଗବତରେ କହିଛନ୍ତି- ମନୁଷ୍ୟ ଦେବେ ବିଦ୍ୟଜ୍ଞାନ- ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ଭଗବାନ । ମଣିଷର ବୃଦ୍ଧି, ବିବେକ, ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ସ୍ୱୟଂ ଭବାନ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେହି ମଣିଷ ଆଜି ଏକ୍ଷତ ହିଂସ୍ର ପାଲଟି ଯାଇଛି କଣ ପାଇଁ । ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ ଆଜି ପଶୁ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି ସେହି ମଣିଷମାନେ । ଯାହାକି ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ପାଲଟିଛି । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ମଣିଷ ଉପରେ ପୃଥିବୀର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଭଗବାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, କୀଟ, ପତଙ୍ଗ, ବୃକ୍ଷଲତା, ପାହାଡ, ପର୍ବତ ସବୁ ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠଜୀବ ମଣିଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର ଶୀଳ । ସେହିପରି ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁ, ବାଳକ, ବାଳିକା, ମହିଳମାନେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଏସଂପର୍କରେ ମଣିଷ ସବୁଜାଣି ମଧ୍ୟ ନିଜେ ପଶୁ ପାଲଟିଯିବ । ବୃଦ୍ଧି, ବିବେକ, ଜ୍ଞାନକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳିଦେଇ ପଶୁପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଆଦରି ନେବା ଫଳରେ ମଣିଷ ସମାଜ ଯେତିକି ଆଗକୁ ଯିବାକଥା ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ବରଂ ମଣିଷ ସମାଜ ପଛକୁ ଫେରି ଆସୁଥିବା ଦେଖାଯାଉଛି । ଏହାକୁ କଣ ମଣିଷ ଜାତ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବୁଝି ମଧ ଏଭଳି କରୁଛି ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ପାଇଁ । ମଣିଷ ଯେତେ ଯାହା କଲେ କିମ୍ବା ଯେତେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଯେତେବେଳେ ଏଇ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରୁ ବଦାୟ ନେବ ବା ଇହଧାନ ତ୍ୟାଗ କରିବ ସେ ସାଙ୍ଗରେ କଣ ନେଇ କି ଯିବ କି ? ଅନ୍ୟାୟ, ଅନୀତି, ଦୁର୍ନୀତିରେ କରିଥିବା ଆୟର ଅର୍ଥକୁ ନା ବିଳାସ ବେସନରେ ରହି ଜୀବନକୁ ଉପଭୋଗ କରିଆସୁଥିବା କୋଠାବାଡି, ଧନ, ସଂପତ୍ତି, ସୁନା, ରୂପା, ଜମିବାଡି ସବୁ ସେ ଗଲାବେଳେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ କି ? ଏହାର ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟ ଉତ୍ତର ନାଁ । ଏହା ମଧ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଜ୍ଞାନକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳୀ ଦେଇଥିବା ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି, ଦୁର୍ନୀତିରେ ରୋଜଗାର କରୁ ଅର୍ଥ ପିପାସୁ ମଣିଷ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣି ସାରିଛି । ତଥାପି ସେ ତାର ପଶୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଛାଡିପାରୁନାହିଁ । ସତ୍ୟତାକୁ ବୁଝୁନାହିଁ । ଗର୍ବ, ଅହଂକାରରେ ସେ ଅନ୍ଧ । ସବୁବେଳେ ଅଧିକ ଆୟ କରିବା ସହିତ ତାର ପରିଚୟ ଓ ସେ ନିଜେ ଯେମିତି ହେଲେ ସ୍ଥିତି ସଂପନ୍ନ ଭାବରେ ସମାଜରେ ଖ୍ୟାତିଲାଭକରି ଚଳିତ ସେଥିପାଇଁ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ । ଫଳରେ ମଣିଷ ଅତୀତକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲି ଭବିଷ୍ୟତର ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବାଟରେ ଯିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକଟ କରିଚାଲିଛି । ଯାହାକି ହୁଏତ ତାହାର ବ୍ୟାପକ କ୍ଷତିସାଧନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ସେହି ମଣିଷଟି ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ । ଫରେ ସେ ସର୍ବଦା ଅବାଟରେ ଯାଉଥିବା ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ଆମ ସମାଜରେ ପଶୁପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଆଦରିନେଉଥିବା ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଭଗବତ୍‌ପ୍ରେମୀ କରାଇବା ସହିତ ମଣିଷ ଭଳି ମଣିଷ ଭାବରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ପାଇଁ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବହୁ ଉଦାହରଣ ସବୁକୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ସାଧୁ ସନ୍ଥମାନେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନମାନେ ନାମଯଜ୍ଞ, ଭାଗବତ୍ ପାରାୟଣ, ଗୀତା, ଜ୍ଞାନ, ଯଜ୍ଞ, ସତ୍‌ସଙ୍ଗମାନ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାର ବାସ୍ତବ ସୁଫଳ ମିଳୁନାହିଁ । ବରଂ ଏହି ସ୍ୱାର୍ଥଲୋଭୀ ମଣିଷମାନେ ଏସବୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଉନାହାନ୍ତି ।

ଏସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ପାଲାସଂସ୍କୃତିରେ ଆଲୋଚନା ଶୁଣାଯାଇଥାଏ । ଏମିତି ହେଉଥିବା ପାଲାପରିବେଷଣ ସ୍ଥାନରେ ଦର୍ଶକଥିବା ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଯିଏକି ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ବସି ପାଲା ଦେଖୁଥିଲାବେଳେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ବନ୍ଧୁ ଗଲାବେଳେ ଡାକିବ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଯିବା, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ଯିବ ତେବେଟଙ୍କା ଟା ଦେଇଯିବ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଯିବି । ବାସ୍ କଥା ଏତିକି । ମାତ୍ର ଏହି କଥା ପାଲା ଗାୟକଙ୍କ କାନରେ ପଡିଗଲା । ଏହି କଥାକୁ ନେଇ ପାଲାଗାୟକ ଦୀର୍ଘ ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟା ଧରି ଆଲୋଚନା କଲେ । କଥାର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଥିଲା- ଆସିଛି ଏକ, ଯିବି ଏକା ଆସଛି ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ ଯବି ଶୂନ୍ୟ ଦେହୀରେ ଇତ୍ୟାଦି । ମଣିଷ ଜନ୍ମ ବେଳେ ନିଆଁରେ ସେକା ହୋଇଥିଲା ମୃତ୍ୟୁ ବେଳେ ନିଆଁରେ ପୋଡା ହେବ । ଏହି ଦୁଇନିଆଁକୁ ନେଇ ମଣିଷ ଜୀବନ । ଜୀବନରେ ଧନ ଅର୍ଜନେ ଧର୍ମ କରି ଧର୍ମେ ପ୍ରାପ୍ତତ ନରହରି । କର୍ମକରିକରି ଧର ଅର୍ଜନ କରିବ । ସେହି ଧନରେ ଧର୍ମ କରି ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ମୃତ୍ୟୁବେଳେ ଧର୍ମହିଁ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ । ଧର୍ମ ବ୍ୟତୀତ କେହି ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ନି । ନିଜ ଅର୍ଜିତ ଧନସଂପକତ୍ତି, କୋଠା, ବାଡି, ବନ୍ଧୁପରିବାର ସବୁ ମାୟାର ଅଧୀନ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟ । ଯାହାକି ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ତେତୟାଯୁଗରେ ଦଶାନନ ରାବଣ । ସବୁ କରି ମଧ୍ୟ କଣ ନେଇଗଲା ସାଙ୍ଗରେ । ସେହିପରି ମହାମାନୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ, ମହାବୀର କଂସ, ମହିଷାସୁର, ଶୁମ୍ଭନିଶୁମ୍ଭ, ମହାଦାନୀ କର୍ଣ୍ଣ, ପିତାମହ ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ଆଲୋଚନା କଲେ ସେମାନେ କଣ କରି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁବେଳେ କଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇକି ଗଲେ ? ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର କିଛି ନେବାକଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ନାହିଁ । ବରଂ ଧର୍ମରାଜ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବେଳେ ଧର୍ମ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ହେଲେ ଏତେସବୁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆଜି ସମାଜର କଳିହତ ମଣିଷମାନେ ଏଭଳି ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାରରେ ମଜ୍ଜିରହି ଧନଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଆଗଭର କଣ ପାଇଁ ? ମୃତ୍ୟୁବେଳେ କଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇକି ଯିବେ କି ? ଯଦି ଏହା ଅବାସ୍ତବ ତେବେ ମଣିଷ ସମାଜ ଆଜି ଅଧର୍ମ, ଅନ୍ୟାୟ, ଦୁର୍ନୀତିରେ ଧନଉପାର୍ଜନ ପାଇଁ ପାଗଳ କାହିଁକି ? ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଲୁକ୍କାୟିତ ରହସ୍ୟ ଥାଇପାରେ । ଯାହାର ରହସ୍ୟକୁ ବୁଝୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ବିନାପରିଶ୍ରମରେ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ପାଗଳ । ଆଜି ଆମ ସମାଜରେ ଏଭଳି ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି ଦୁର୍ନୀତିରେ ସମାଜ ଛନ୍ଦିହୋଇପଡିଛି । ଯେଉଁଠି ଦେଖିବେ ସେଠି ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ । ତଳୁ ଉପର ସବୁଠି ଅବସ୍ଥା ସମାନ । ଚାଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ବିହନ । ସାର, ଔଷଧ, ଋଣ ସବୁଥିରେ ଠକାମି । ଚାଷୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ଅଣଚାଷୀମାନେ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧ, ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭତ୍ତାକୁ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ବିଧବାମାନଙ୍କ ଭତ୍ତାକୁ ସଧବାମାନେ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନକ୍ଷମମାନଙ୍କ ଭତ୍ତାକୁ ଭଲଲୋକମାନେ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ଏପରି ମଲାଲୋକାମନଙ୍କ ନାଆଁରେ ବଞ୍ଚିବା ଲୋକ ଭତ୍ତା ନେଉଛନ୍ତି । ସେହିପରି, ଇନ୍ଦିରାଆବାସ, ମୋକୁଡିଆ ଯୋଜନା, ବିଜୁପକ୍କାଘର ଯୋଜନାରେ ଗରୀବ ଲୋକଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧନୀଲୋକମାନେ ଏକାଧିକ ଘର କରିବାର ଆଦେଶ ନେଇ ଅର୍ଥ ହାତେଇ ନେଉଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପୁଣି ମଲାଲୋକ କି ଘର ନେଉଥିବା ଦେଖାଯାଉଛି । ସେହିପରି ପଞ୍ଚାୟତହେଉ ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ହେଉ ରାସ୍ତାଘାଟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥର ୬୦ରୁ ୮୦ଭାଗ ଅର୍ଥ ସଂପୃକ୍ତ ଠିକାଦାର, ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନ ମଧ୍ୟ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲରେ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟକୁ ଶିକ୍ଷକମାନେ ବିକ୍ରି କରି ଅର୍ଥ ଭାଗବଣ୍ଟାକରି ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ଜେଲରେ କଏଦୀମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଜେଲର ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ଅଫିସ ଦପ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଗରିବମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବହୁ ଅର୍ଥ କର୍ମଚାରୀ, ଅଫିସର ଆଦାୟକରି ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲ କଲେଜର ଉନ୍ନତି ପାଁ ଆସୁଥିବା ଅର୍ଥ ହଡପ କରି ନିଆଯାଉଛି । ରାଜସ୍ୱ ଅର୍ଥକୁ ଦିନ ଦ୍ୱିପହରରେ ଲୁଟି ନିଆଯାଉଛି । ବହୁ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ତ ଅଧିକାରୀ, କର୍ମଚାରୀମାନେ ସରକାରୀ ଅର୍ଥକୁ ହଡପ କରି ନେଉଛନ୍ତି । ଏହିଭଳି ତଳୁ ଉପର ହଡପ କରି ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେତେ ଧନ ସଂପତ୍ତି ଠୁଳକଲେ ବା କୋଠା, ବାଡି କଲେ ସେମାନେ କଣ ଜାଣିନହାଁନ୍ତି ଯେ ମଲାବେଳେ କିଛି ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ନାହିଁ । ମଲାବେଳେ ସେ ଏକୁଟିଆ ଯିବେ । ତେବେ ଏଭଳି ଅନ୍ୟାୟ ଦୁର୍ନୀତିରେ ଧନ ଠୁଳ କରିବା, କୋଠା ବାଡି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କଣ ରହିଛି ?

ସବୁଦିଗରୁ ଆଲୋଚନା କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଆମେ ଧର୍ମରାଜ ଯୁଧିଷ୍ଠିତ ନୁହେଁ ଯେ ଲଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଧର୍ମ ଯିବ । ତେଣୁ ଆମ୍ଭେ ଜୀବନରେ ଧର୍ମ କରିନାହୁଁ । ଆମେ ରାବଣ, କଂସ,କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ, ଭୀଷ୍ମ, ମହିଷାସୁର, କର୍ଣ୍ଣା ଦ୍ରୋଣ ନୁହେଁ ଯେ ମଲାବେଳେ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ କିଛି ନଗଲେ ବି ଜନମାନସରେ ଆମର ଗୁଣଗାଧା ଆମକୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ ରଖିବ । ଯଦିଓ ଏଦିଗରେ ଆମେ ଅସମର୍ଥ ତଥାପି ଆମର ଅନ୍ୟାୟ, ଅନୀତି ଦୁର୍ନୀତିରେ ରୋଜଗାର ହୋଇଥିବା ଧନ ସଂପତ୍ତି, କୋଠାବାଡି ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ନଯାଇପାରେ, ମାତ୍ର ଆମର ପୁଅ, ନାତି,ମାନେ ତାହାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଭୋଗ ଦଖଲ କରିବେ ନିଶ୍ଚୟ । ଏହି ଅର୍ଥ, ଧନସଂପତ୍ତିକୁ ଭୋଗ ଦଖଲ କରି ପୁଅ, ତାରପୁଅମାନେ ନାତି, ତାର ପୁଅମାନେ ଅଣନାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ଶ୍ରାଦ୍ଧକର୍ମ ତ ଧୁମଧାମରେ କରିପାରିବ । ପୁଅତ ଶୁଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଭଲଭାବରେ କରିପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଧାର କରଜ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଲୋକେ ତ କହିବେ ଅମୁକଟା ଧନସଂପତ୍ତି, କୋଠାବାଡି ସବୁ ରଖିଯାଇଥିଲା ଯେ ତା ବଂଶଧରମାନେ ତାର ଶ୍ରାଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ପାଞ୍ଚ ମୁଖରେ ଅନ୍ନପାଣି ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହି ନାଆଁ ତ ପଡିବ । ସାଧାରଣଲୋକେ ତ ଏଦିଗରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ସେଇଥିପାଇଁ ଆଜି ମଣିଷ ସମାଜ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ପାଗଳ ହୋଇପଡିଲାଣି । ମଲାବେଳେ କିଛି ସାଙ୍ଗରେ ନନେଲେ ବି ତ ଧନ ସଂପତ୍ତି ଠୁଳ କରିଥିବାରୁ କୋଠାବାଡି କରିଥିବାରୁ ୩ପୁରୁଧେରି ବଂଶଧରମାନେ ଗର୍ବ କରିବେ । ପଡାପଡିଶୀ, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତେତ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ । ସେତିକିରେ କଣ ଆମେ ଖୁସି ହେବୁନାହିଁ । ଖାଲି ମୃତ୍ୟୁ ବେଳେ କଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଗଲେ ଯେ ଖୁସି ହେବୁ । ତେଣୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଲେ ଖୁସି ନ ନେଲେ ବି ଆମେ ଖୁସି ।

ବେଲତଳ, ପଞ୍ଚାମୁଣ୍ଡାଇ